

Publicațiile Bibliotecii Institutului de Științe ale Educației

mai 2022

Articol publicat:

UNIVERS PEDAGOGIC *pro*
2022. 12 mai. Nr. 19(808). P. 8. ISSN 1857-3282

Un valoros studiu vizând profesionalizarea carierei didactice

Este vorba de monografia colectivă ***DIMENSIONAREA SOCIETALĂ ȘI PSIHO-PEDAGOGICĂ în referențierea traseului de profesionalizare a cadrelor didactice în procesul formării continue***, apărută în anul 2021, sub egida Ministerului Educației și Cercetării al RM și a Institutului de Științe ale Educației.

Lucrarea, divizată în șase capitole, elaborată în cadrul Proiectului *Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale*, abordează obiectivul general de profesionalizare a cadrelor didactice, în procesul de formare profesională continuă, prin conectarea educației și învățării pe tot parcursul vieții și asigurarea participării pe o piață a muncii moderne. Astfel, din perspectiva autorilor, *implicațiile în educație sunt diverse pornind de la problema obiectivelor (accentul pe abilitățile superioare de gândire și creativitate) la metode și strategii (ce pun accent pe construirea cunoașterii) și evaluarea didactică (axată pe noi competențe și dimensiunea pragmatică)*.

În capitolul ***Formarea continuă: ancoraj epistemic, normativ, psihopedagogic și etic al traseului de profesionalizare a cadrelor didactice***, autoarea Lilia POGOLȘA, conf.univ., dr. hab., valorifică cele două paliere ale pregătirii profesionale - *formarea inițială și formarea continuă*.. Spre deosebire de abordarea formării inițiale, *formarea continuă este privită ca un proces fundamental*, care deschide o perspectivă necesară perfecționării continue: *autoformarea*.

Autoarea face referință la afirmațiile profesorului Sorin Cristea, precum că evoluția activității de perfecționare a cadrelor didactice are loc pe circuitul metodologic *formare inițială - formare continuă - autoformare*. Formarea continuă, sugerează autoarea, este definită drept *“ansamblu de activități și de practici care cer implicarea educatorilor pentru amplificarea cunoștințelor proprii, perfecționarea deprinderilor, analiza și dezvoltarea atitudinilor profesionale”*.

Totodată, doamna L. Pogolșa abordează un aspect *al principalelor funcții*, care pot fi adaptate la specificul profesiei de cadru didactic, cum este: *funcția de profesionalizare; funcția de adaptare profesională; funcția de angajare profesională; funcția de organizare socioprofesională*, care generează finalități ale formării continue orientate spre un rezultat: *profesionalizarea carierei didactice*.

În următoarele capitole: ***Determinări și condiții societale, psihopedagogice și culturale ale traseului de profesionalizare a cadrelor didactice, în procesul de formare profesională continuă; Viziune reconceptualizatoare asupra traseului de profesionalizare a cadrelor didactice***, autorii Ștefania Isac, Nelu Vicol, Dumitru Patrașcu, se referă la un concept-cheie de profesionalizare a carierei didactice, cu statut profesional înalt, care poate fi definit prin

“ *calificat pentru un nivel superior de educație, cu o gamă recunoscută de competențe profesionale, capabil să exercite un grad semnificativ de autonomie și judecată profesională și de la care se așteaptă să-și asume responsabilitatea pentru propria dezvoltare profesională continuă și să contribuie la dezvoltarea politicii și practicii educaționale*”. Acest concept îndeamnă la o pregătire preliminară a cadrelor didactice în fundamentele psihopedagogice și la dezvoltarea carierei didactice care trece prin multiple transformări: *armonizarea sistemului de învățământ cu cerințele pieței muncii europene, schimbările paradigmelor educaționale*, care presupun creșterea continuă a calității sistemului educațional, vizând în continuare profesionalizarea carierei didactice. În viziunea autorilor, *profesionalizarea carierei didactice* este necesară prin implementarea *standardelor profesionale în procesul de formare personală și profesională pe parcursul întregii vieți*.

Cercetările ultimilor capitole ***Cadrul normativ și referențialul cu privire la avansarea în carieră a cadrelor didactice și Aspecte praxiologice privind traseul de profesionalizare a cadrelor didactice*** (autori Aliona Afanas, Nelu Vicol, Daniela Cotovițchi, Lilia Cebanu, Violeta Vrabii) sunt centrate pe **Cadrul normativ și Referențialul evoluției în carieră**, în baza atestării cadrelor didactice. Aceste cercetări vizzează următoarele aspecte: *evaluatează în baza probei Studiu de caz*, pentru cadrele didactice din instituțiile de învățământ, care solicită conferirea/confirmarea gradului didactic doi; *elaborează sarcini pentru proba Interviu de evaluare a competențelor profesionale* și susținerea probei practice - prezentarea produsului. Pornind de la aceste aspecte, *Referențialul profesionalizării cadrelor didactice* prezintă o oportunitate în consolidarea traseului și avansarea în cariera didactică pe dimensiunile socio-psiho-pedagogice.

Pe lângă argumentele cu referiri la profesionalizarea cadrelor didactice, avansarea în cariera didactică, lucrarea conține tabele, figuri, referințe bibliografice, precum și două chestionare (online): chestionarul adresat cadrelor manageriale din instituțiile de învățământ preuniversitar și chestionarul *Dezvoltarea personală/profesională prin branding profesional*, care asigură un real suport în definirea și analiza conceptelor-cheie de profesionalizare a carierei didactice.

Elizaveta GLOBA,
bibliotecar principal, categoria de calificare întâi, IȘE